

หนังสือการ์ตูนส่งเสริมการอ่านให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย

ครอบครัวไทย ยุคไอที

กระทรวงศึกษาธิการ

ชุดที่
๑

เล่ม
๕

ถ้อยคำไทย ภูมิปัญญาไทย

หนังสือการ์ตูนส่งเสริมการอ่านให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย

ครอบครัวไทยยุคไอที

ชุดที่ ๑ ถ้อยคำสำนวนชนวนศึกษา

เล่ม ๕ ถ้อยคำไทย ภูมิปัญญาไทย

สถาบันภาษาไทย

กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

หนังสือการ์ตูนส่งเสริมการอ่านให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย **ครอบครัวไทยยุคไอที**
ชุดที่ ๑ ถ้อยคำสำนวนชนวนศึกษา เล่ม ๕ ถ้อยคำไทย ภูมิปัญญาไทย
สถาบันภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

สงวนลิขสิทธิ์ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๔๔
จำนวนพิมพ์ ๔๘,๐๐๐ เล่ม
ISBN 974-269-0286

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
๒๒๔๙ ถนนลาดพร้าว วังทองหลาง กรุงเทพมหานคร
นายวิชัย พัทธมโส ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา ๒๕๔๔

- ย กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. สถาบันภาษาไทย.
๔๙๕.๙๑๘ ถ้อยคำไทย ภูมิปัญญาไทย/อุทัย ไชยกลาง บรรณาธิการ.--
ก-ถ กรุงเทพฯ : สถาบันภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๔.
๘๐ หน้า : ภาพประกอบ ; ๒๑ ซม. (ชุดที่ ๑ ถ้อยคำสำนวนชนวนศึกษา)
ISBN 974-269-0286
๑. ภาษาไทย-การใช้ภาษาไทย. ๓. อุทัย ไชยกลาง. ๔. ชื่อเรื่อง. ๕. ชื่อชุด.

คำนำ

กรมวิชาการได้ตระหนักถึงความสำคัญในคุณค่าของภาษาไทย และเห็นความจำเป็นที่จะส่งเสริมและพัฒนาการใช้ภาษาไทย ให้คนไทยได้เรียนรู้ เข้าใจและใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมในฐานะเป็นภาษาประจำชาติ และเล็งเห็นว่า ในยุคปัจจุบันหนังสือการ์ตูนมีอิทธิพลต่อการอ่านของเยาวชนไทยเป็นอันมาก จึงได้ดำเนินการจัดทำหนังสือการ์ตูนส่งเสริมการอ่าน ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย **ครอบครัวไทยยุค คไอฟิ** นวน ๓ ชุด ชุดละ ๕ เล่ม รวม ๑๕ เล่ม โดยปรับเปลี่ยนจากรายการวีดิทัศน์ ชุด ครอบครัวไทยยุคไอที ซึ่งผลิตขึ้นในรูปแบบรายการสารคดีสั้น กึ่งละคร จำนวน ๑๑๐ ตอน ความยาวตอนละ ๓ นาที ที่ได้แพร่ภาพออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (ช่อง ๑๑) ดารานำแสดงคือ ดวงดาว จารุจินดา มนต์รี เจนอักษร สุธิตยา พงษานพกิจ และหฤทัย ยศเมธา ในการปรับเปลี่ยนเป็นหนังสือการ์ตูนได้มอบหมายให้กลุ่มบ้านเด็ก โดยมีนายอิทธิพล รัชเวทย์ และคณะ เป็นผู้จัดทำภาพประกอบและจัดทำบทการ์ตูน

หนังสือการ์ตูนส่งเสริมการอ่านให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย **ครอบครัวไทยยุคไอที ชุดที่ ๑** นี้ ชื่อชุดว่า **ถ้อยคำสำนวนชวนศึกษา** ประกอบด้วยหนังสือ ๕ เล่ม คือ

เล่มที่ ๑ ครอบครัวไทยสนใจภาษา

เล่มที่ ๒ สำนวนไทย ชีวิตไทย

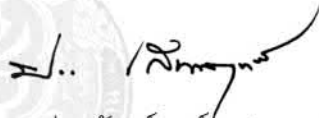
เล่มที่ ๓ ถ้อยคำไทยใช้ให้เหมาะสม

เล่มที่ ๔ ถ้อยคำไทย เอกลักษณ์ไทย

เล่มที่ ๕ ถ้อยคำไทย ภูมิปัญญาไทย

เล่มที่ ๕ ถ้อยคำไทย ภูมิปัญญาไทย นี้ แบ่งเป็น ๘ ตอน มีเนื้อหาเกี่ยวกับการสร้างคำในภาษาไทย เพื่อให้มีคำใช้ได้ตรงแก่ความต้องการ แก่เหตุการณ์ และสถานการณ์ อันเป็นภูมิปัญญาของคนไทย

กรมวิชาการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือการ์ตูนส่งเสริมการอ่านให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย **ครอบครัวไทยยุคไอที ชุดที่ ๑ ถ้อยคำสำนวนชวนศึกษา** จะเป็นประโยชน์แก่นักเรียน เยาวชน ตลอดจนครู อาจารย์ และประชาชนทั่วไป ที่สนใจ นอกจากจะได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว ยังได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยอีกด้วย และขอขอบคุณคณะกรรมการจัดทำหนังสือการ์ตูนส่งเสริมการอ่านชุดนี้ ตลอดจนผู้มีส่วนร่วมช่วยให้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วงไว้น โอกาสนี้

(นายประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์)

อธิบดีกรมวิชาการ

๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๔

สารบัญ

ตอนที่ ๑ : ส่งท้ายปีเก่า ต้อนรับปีใหม่.....	๖
ตอนที่ ๒ : โศกนาฏกรรม.....	๑๕
ตอนที่ ๓ : สารพัด(ภัย).....	๒๔
ตอนที่ ๔ : เรื่องน่าอาย.....	๓๓
ตอนที่ ๕ : โอ้ รายวัน.....	๔๒
ตอนที่ ๖ : เกจิอาจารย์.....	๕๑
ตอนที่ ๗ : คู่กรรม.....	๖๐
ตอนที่ ๘ : รณรงค์ปลวก.....	๖๙

ถ้อยคำไทย ภูมิปัญญาไทย

ตอนที่ ๑ : ส่งท้ายปีเก่า ต้อนรับปีใหม่

ใช่จ๊ะ แต่แม่ว่าตอนท้าย
ยังไม่ดีนะ ควรเพิ่ม
ข้อความว่า

ประสบแต่ความสุขความเจริญ
ด้วยจตุรพิธพรชัย อันพึงปรารถนา
ทุกประการ ดีไหมจ๊ะ

ดีค่ะแม่ ใช่ได้แล้ว เดี่ยวอิน
จะได้เขียนลง ส.ค.ส.
ใบจริงเลยค่ะ

ถ้าเสร็จแล้ว พี่อินช่วยโอ้ทำ
ของขวัญเตรียมให้คุณครู
และเพื่อน ๆ ด้วยนะ

อ้าว! ปีนี้ไม่ซื้อ
แล้วหรือ

ดีมากเจ้าโอ้ ถ้าเน้นเรื่องประหยัดอย่างนี้
เดี๋ยวพ่อช่วยทำด้วยอีกคน

จริงหรือเปล่าครับ

ได้ยินคำว่าประหยัดละก็
พ่อชอบทั้งนั้นเลยนะ

ใช่ทีจ๊ะแม่

ถ้อยคำไทย ภูมิปัญญาไทย

ตอนที่ ๒ : ไศกนาฏกรรม

โอ! เจ้าชายโรมิโอ...

นี่เป็นบทละคร **โศกนาฏกรรม**
ที่ยิ่งใหญ่ของเชคสเปียร์เชียวนะ

นายว่าน้ำเน่าได้อย่างไร

โอ้ไม่รู้หรอกครับว่าเพื่อน
พูดถึงอะไร

แต่การแสดงของเพื่อนทำให้โอ้
คลื่นไส้เวียนหัว

หยุด
เดี๋ยวนี้
ตาโอ้!

โอ้ย! ไม่เอา่น่า
น้องล้อเล่น

แต่อินโกรจริงๆ
นี่คะ มาว่าบทละคร
เรื่องโรมิโอกับจูเลียต
โศกนาฏกรรม ที่
ยิ่งใหญ่ของเชคสเปียร์
เป็นละครน้ำเน่า

อินยอม
ไม่ได้

โอ้ไม่ได้ว่าบทละครดักหน้อย
โอ้ว่าตัวละครที่ชื่ออินต่างหาก

นายโอ้!

โอ้หยุด! เดี่ยวก็จะเกิด **โศกนาฏกรรม**
ขึ้นในบ้านเราบ้างหรอก

อย่างเช่น พระเอกเรื่องโรมิโอกับจูเลียต ฉากสุดท้าย ความตายก็มาแยกทั้งสองให้พراقจากกัน

แต่ถ้าเป็น **โศกนาฏกรรม** ในชีวิตจริงละก็ หมายถึง เรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เป็นเรื่องเศร้า
สลดใจ เช่น เรือประมงโดยพายุพัดเรือแตก ลูกเรือเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก

หรือ อินกับไอ้ โดนตัดค่าขนม เพราะทะเลาะกัน
อย่างนี้เป็นต้น

ถ้อยคำไทย ภูมิปัญญาไทย

ตอนที่ ๓ : สารพัด(ภัย)

น้องสมรมีน้ำใจ ดีจังเลย

แต่ว่าน้ำท่วมต้องเป็น อุทกภัย นะคะ

ทุพภิกขภัย นะหมายถึง ภัยที่เกิดจากการที่ข้าวยากมากแพง
ผู้คนอดยากทำให้เกิดโรคไข้มวยชุม

อย่างเมืองไทยตอนนี้กำลังแย่ ก็ประสบ ทุพภิกขภัย
นี้เหมือนกัน

ฮืม...

อย่างเช่นที่ประเทศอินโดนีเซีย ผลจากปรากฏการณ์ **เอลนีโน** ทำให้เกิดไฟป่าเป็น **อัคคีภัย** แล้วเกิดภาวะยากจนขัดสนทั่วประเทศ

ถ้าอย่างนั้น

วาทภัย จากพายุโนะชิคะ ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนเป็นภัยที่เกิดกับคนหมู่มาก ก็ต้องเป็นสาธารณภัยใช้ไหมคะ

ใช่ค่ะ น้องสมรนี่เก่งนะคะขนาด อยู่เมืองนอกหลายปียังใช้ภาษาไทย ได้ถูกต้อง

แหม! ก็สมรเป็นคนไทยนี่คะ ถึงจะอยู่ เมืองนอกนานก็เป็นคนไทย ถ้าใช้ภาษาไทย ไม่ถูกก็แย่แล้วค่ะ

ถ้าคนไทยที่อยู่เมืองนอกนานๆ คิดแบบ
น้องสมรก็ตินะ เราจะได้ไม่เห็นคนไทยแท้ๆ
หน้าตาก็ไทยแต่พูดภาษาไทยไม่ชัด

นั่นสิ สมรเป็นคนไทยก็ต้องพูดไทยให้ชัดค่ะ

สมรล่ะเกลียดพวกชอบพูด
ไทยคำ ฝรั่งเศสคำ ugly จริงๆ

!?

Oh my god

สมรไปก่อนนะคะ
มีงานต้องทำค่ะ

bye bye

ค่ะ บ้าย บายค่ะ

ถ้อยคำไทย ภูมิปัญญาไทย

ตอนที่ ๔ : เรื่องน่าอาย

พือินเขาเป็นอะไรหรือครับ
ไม่พูดไม่จา

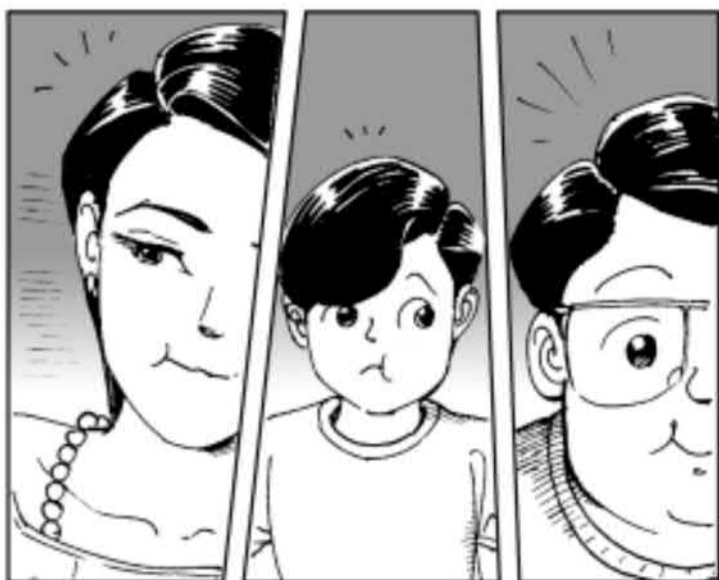

นั่นนะซิ

พ่อก็ไม่รู้เหมือนกัน

ถ้อยคำไทย ภูมิปัญญาไทย

ตอนที่ ๕ : ไร่ ราชวัน

ก็โอ้ไม่รู้ว่าพ่อจะเอาเล่มไหนนี้ครับ
เลยเอามาให้พ่อเลือกก่อน

ถ้าอย่างนั้น เอาเล่มที่เป็น **รายปักซ์** ก็แล้วกัน

รายปักซ์ หมายถึงอะไรครับ

นายโอ้เอ๊ย! หนังสือนะเขามีกำหนดออก
ตามวาระ รู้ไหมจ๊ะ

อย่างออกทุกวันเขาก็
เรียกว่า **รายวัน**

ถ้าหนังสือเล่มไหนออก
สัปดาห์ละครั้ง
ก็เรียกว่า **รายสัปดาห์**

ออกสองสัปดาห์ต่อครั้ง
ก็เรียกว่า **รายปักซ์**

ออกเดือนละครั้งก็เรียกว่า **รายเดือน** เข้าใจหรือยังจะ

เข้าใจแล้วครับ
ก็นี่ไง โอ้เอามา
หมดเลย

รายวัน

รายสัปดาห์

รายปักษ์

รายเดือน

ตายแล้วลูกฉัน เพิ่งบอกให้
ประหยัด นี่จะซื้อทั้งหมดเลยหรือ
ราคาเท่าไรกันจะ

โอ้ยังไม่จ่ายเงิน
เอามาให้พ่อ
เลือกเฉยๆ

เออ! แบบนี้ค่อยฉลาดหน่อย
ถ้าอย่างนั้นเอาเล่มนี้เล่มเดียว
ที่เหลือเอาไปคืน

แต่ไ้ว่า ถ้าจะประหยัดจริงๆ พ่อก็ขอยืม
เขาอ่านดีไหมครับ ไม่ต้องเสียเงินซื้อ

โอ้! พ่อไม่ใช่เพื่อนเล่นนะลูก

โอ้
ขอโทษครับ

ถ้าเราจะประหยัดก็ต้อง
ไม่เอาเปรียบใครนะลูก

เอ! แต่ขอยืมเขาอ่าน
อย่างที่ไอ้พุด
ก็ไม่เลว

ขอเถอะค่ะ อย่าประหยัด
ถึงขั้นนั้นเลย

น่าเกลียดจัง

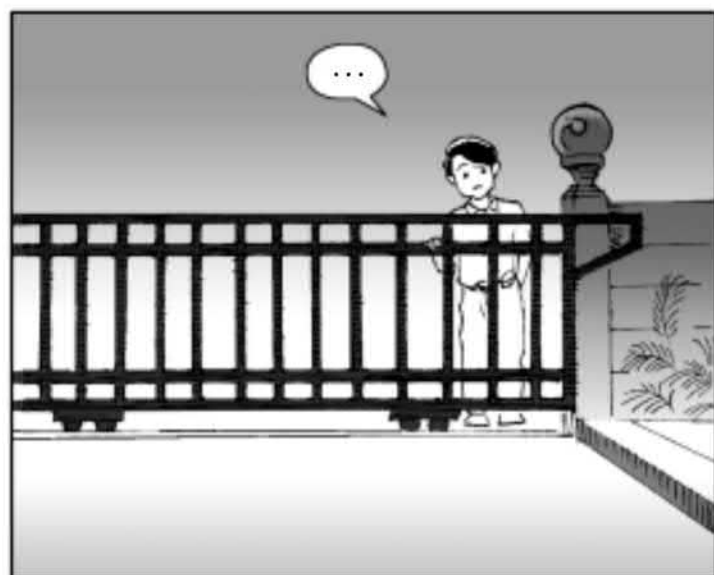

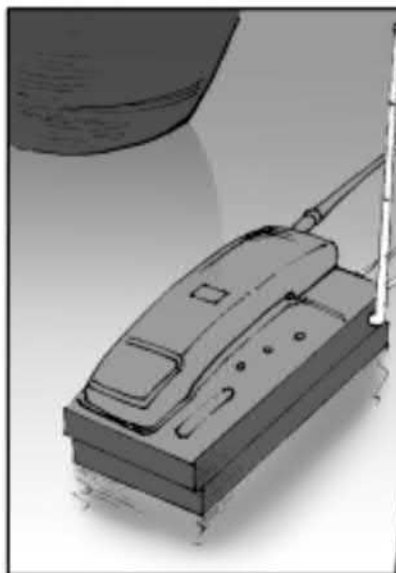
ถ้อยคำไทย ภูมิปัญญาไทย

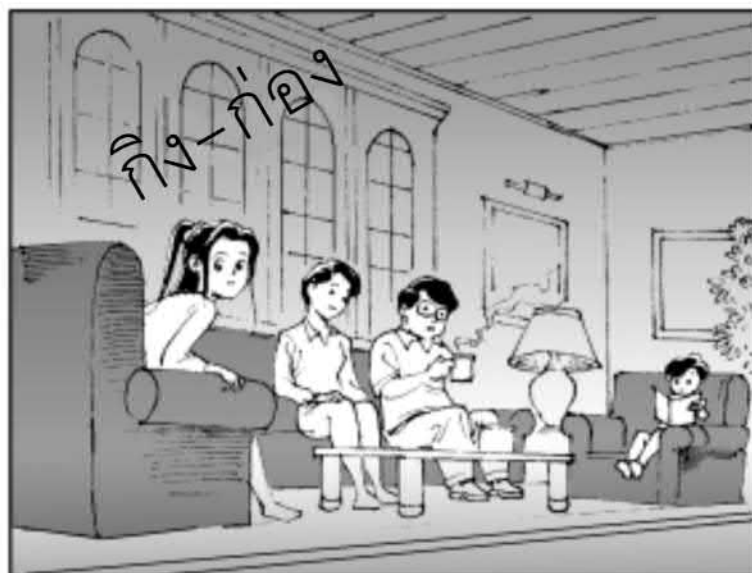

ตอนที่ ๖ : เกจิอาจารย์

เหรือ แล้วนิวัติเคยลองบ้างหรือยังล่ะ

ยังเลยครับ

ไม่กล้า
เสี่ยง

เออ ขอโทษครับ **เกจิอาจารย์**
ที่พูดถึงเป็นพระไซ้ไหมครับ

ใช่ลูก

อ้าว! แล้วเมื่อเช้า โอ้ฟังข่าวก็พา
ทางวิทยุ เขาบอกว่า **เกจิอาจารย์**
ในวงการมวย ก็แสดงว่า พระไปเป็น
นักมวยนะซิครับ

ไม่ใช่ลูก **เกจิอาจารย์** หมายถึง ผู้ที่มีความรู้เชี่ยวชาญ
เฉพาะด้านในด้านหนึ่ง อย่างพวกที่มีความรู้และเก่ง
เป็นครูมวย เขาก็เรียกว่าเป็น **เกจิอาจารย์**
ในวงการมวย

ส่วนพระที่พูดถึงเมื่อตะกี้ ท่านมีความเก่งทางด้าน
คาถาอาคม บรรดาลูกศิษย์จึงยกให้ท่านเป็น
เกจิอาจารย์

นี่นิวติ ผมพูดให้คิดนะ แต่จะเชื่อหรือไม่
ก็ตามใจ การที่เราจะเคารพบูชากราบไหว้
อะไร เราควรใช้วิจารณญาณให้ดีว่า
อะไรคือสิ่งที่ควรเคารพ

ครับหัวหน้า แล้วผมก็รู้อยู่แก่ใจเสมอ
ครับว่า หัวหน้าคือบุคคลที่น่าเคารพ
นับถือ และน่าบูชามากที่สุดในบริษัท

ว่าแต่หัวหน้าจะเป็นกรรมกรก็ของดีครับ

เอาสองซองก็แล้วกัน
ซองละเท่าไรละ

ห้าพันครับหัวหน้า สองซองก็หนึ่งหมื่นบาทพอดี

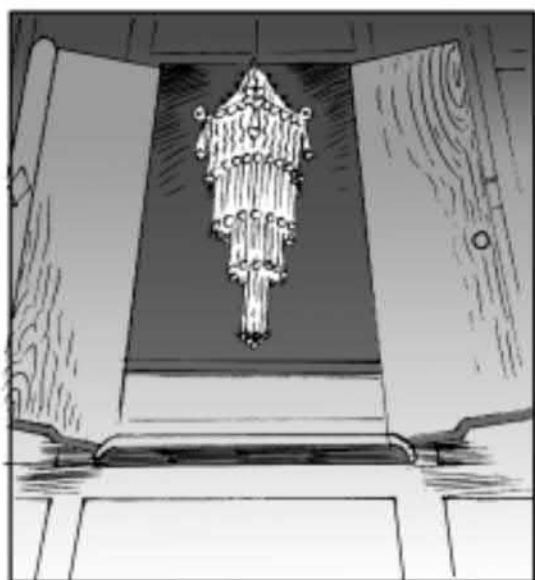

ถ้อยคำไทย ภูมิปัญญาไทย

ตอนที่ ๗ : คู่กรรม

เห็นบรรยากาศอย่างนี้แล้ว
อินนี่ถึงเรื่องคุณกรรมค่ะ

อินยังจำเสียงเพลงนางครวญที่
อังศุมาลินตีพิมพ์ได้ดี

เพลงเศร้าบอกอารมณ์
ความรู้สึกของอังศุมาลิน
ในขณะนั้น

ซิม กับ ซามิเซ็ง จะ ซิมเป็นเครื่องดนตรีของจีน
ชนิดหนึ่งมีรูปร่างคล้ายพระจันทร์ครึ่งซีก

ส่วน ซามิเซ็ง เป็นเครื่องดนตรีชนิดหนึ่งของญี่ปุ่น
จะมีเสียงคล้ายๆ กับ ซิม

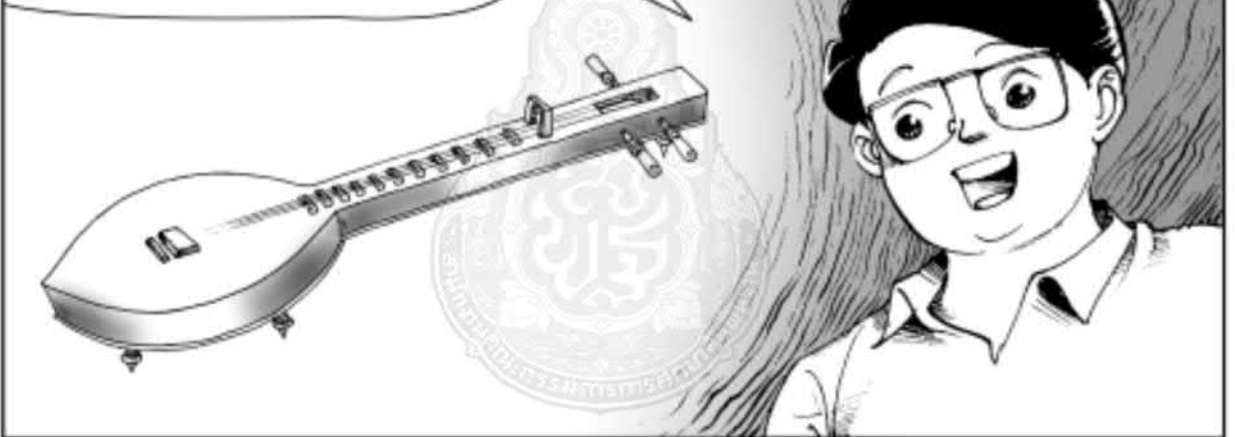
แล้วตะเข้ล่ะครับ เพื่อนผู้หญิงที่โรงเรียนเขาคุยกันเรื่องเรียนดนตรีเขาพูดว่า ตะเข้ ตะเข้ ใ้ก๊ง

เขาคงพูดผิดน่าลูก ต้องเป็น **จะเข้** เป็นเครื่องสาย
เวลาบรรเลงต้องใช้ดีดรูปร่างคล้ายจะเข้

ด้วยเหตุผลนี้ เขาก็สันนิษฐานกันว่า คำว่า **จะเข้** เมื่อก่อน
อาจเคยออกเสียงว่า จอ-ระ-เข้ ก็ได้

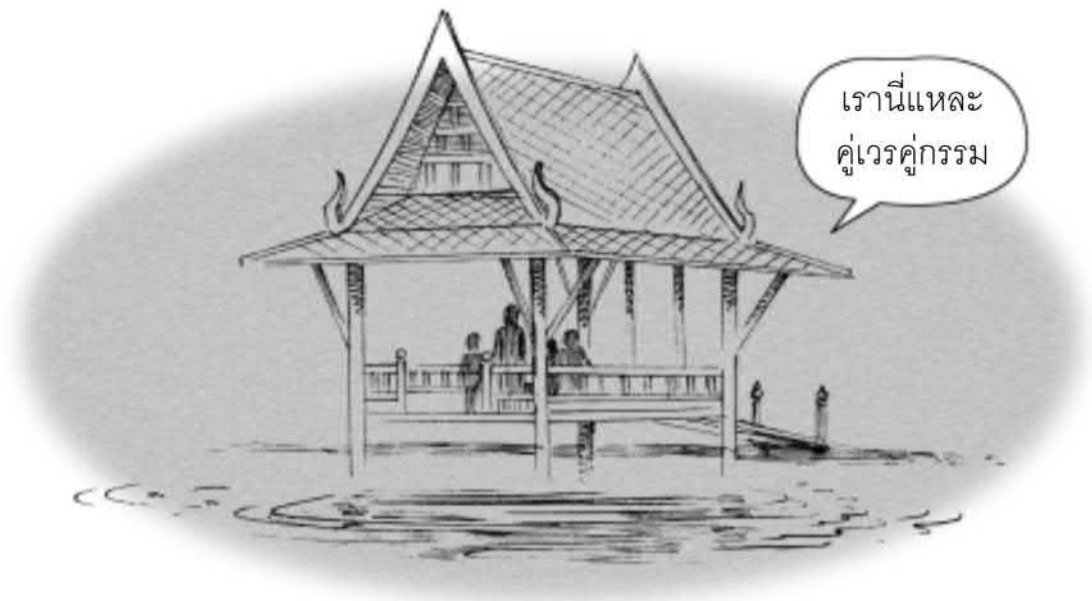
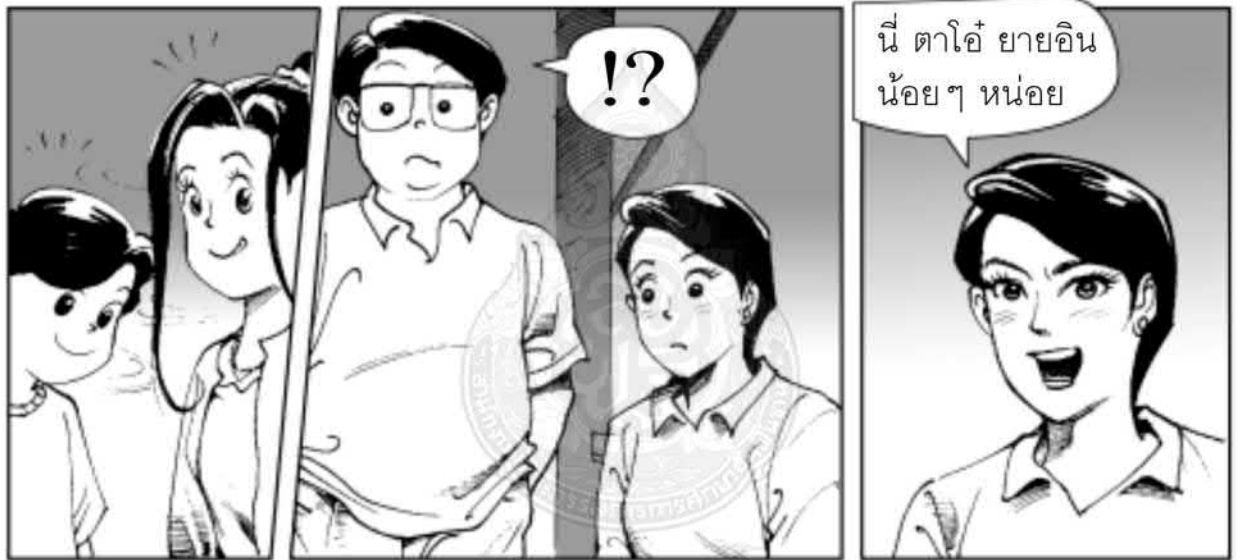

อ้อ

เอ! ที่ไอ้สงสัยไม่เห็นเกี่ยวกับที่
ไอ้ไม่เคยดูเรื่องคู่กรรมเลยนี่

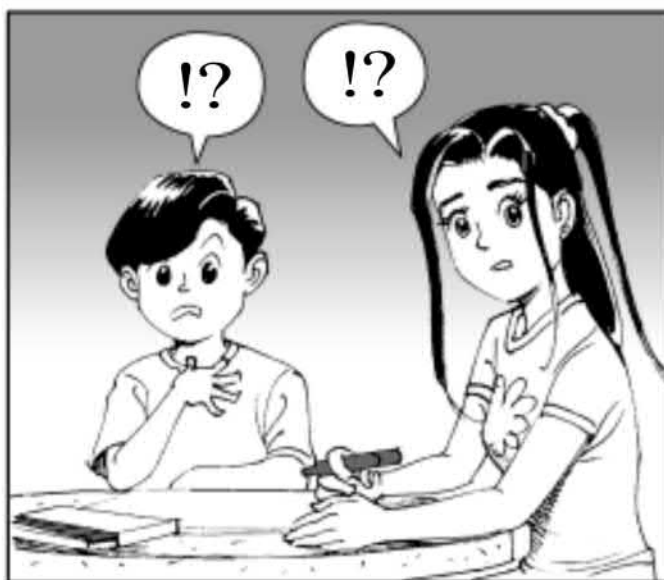
ถ้อยคำไทย ภูมิปัญญาไทย

ตอนที่ ๘ : รณรงค์ปลวก

อย่างเช่น **รณรงค์เพื่ออนุรักษ์**
สิ่งแวดล้อม

อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นส่วนขยายคำว่า
รณรงค์

โดยมีคำ **เพื่อ** เป็นบุพบท
เชื่อม

แล้วก็มีอีก เช่น **รณรงค์เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย**
ให้ถูกต้อง

คำว่า **เพื่อ** เป็นบุพบทที่มัก
สื่อความหมายในทางบวกจะลูก

คณะกรรมการจัดทำหนังสือการ์ตูนส่งเสริมการอ่านให้ควมรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย

ชุด ครอบครัวไทยยุคไอที

อธิบดีกรมวิชาการ	ที่ปรึกษา
(นายประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์)	
รองอธิบดีกรมวิชาการ	ที่ปรึกษา
(นางอารีรัตน์ วัฒนสิน)	
รองอธิบดีกรมวิชาการ	ที่ปรึกษา
(นายประสาท สอ้านวงศ์)	
นายปยุต เงากระจ่าง	ที่ปรึกษา
นายพิษณุ ศุภนิมิตร	ที่ปรึกษา
นางสาวสมพร จารุณี	ประธานกรรมการ
นางรัตนา ภาชาฤทธิ์	รองประธานกรรมการ
นางเฉลา ปรัชญกุล	กรรมการ
นางบุษบา ประภาสพงศ์	กรรมการ
นายอิทธิพล รัชเวทย์	กรรมการ
นายโรมรัช รัชเวทย์	กรรมการ
นายสละ นาคบำรุง	กรรมการ
นางสาวอุ้มบุญ สิงห์อัศวิน	กรรมการ
นายพินิจ สุขะสันต์	กรรมการ
นายอุทัย ไชยกลาง	กรรมการและเลขานุการ
นายอำนวย คำวัตุ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

บรรณาธิการที่ปรึกษา

บรรณาธิการ
ผู้ออกแบบรูปเล่ม
ผู้วาดภาพการ์ตูน

นางปราณี ปราบริปู
นางรัตนา ภาชาฤทธิ์
นายอุทัย ไชยกลาง
นายสละ นาคบำรุง
กลุ่มบ้านเด็ก โดย นายอิทธิพล รัชเวทย์
ร่างภาพ : นายสละ นาคบำรุง
นายวิสูตร นวพันธ์
ลายเส้น : นายอิทธิพล รัชเวทย์
นายสละ นาคบำรุง
ฉาก : นายโรมรัช รัชเวทย์
แต่งภาพ : ทีมงานกราฟิก กคอมพิวเตอร์

หนังสือการดำเนินงานเสริมการอ่านให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย

ชุด ครอบครัวไทยยุคไอที

ชุดที่ ๑ ถ้อยคำสำนวนชวนศึกษา

- เล่ม ๑ ครอบครัวไทยสนใจภาษา
- เล่ม ๒ สำนวนไทย ชีวิตไทย
- เล่ม ๓ ถ้อยคำไทยใช้ให้เหมาะสม
- เล่ม ๔ ถ้อยคำไทย เอกลักษณะไทย
- เล่ม ๕ ถ้อยคำไทย ภูมิปัญญาไทย

ชุดที่ ๒ ร่วมพัฒนาชีวิตไทย

- เล่ม ๑ หลากหลายวันสำคัญ
- เล่ม ๒ ศัพท์บัญญัติประชาธิปไตย
- เล่ม ๓ สะกิดใจสื่อมวลชน
- เล่ม ๔ ศิลปะกับภาษา
- เล่ม ๕ วิถีชีวิตไทย

ชุดที่ ๓ รักษ์ภาษาไว้ให้บริสุทธิ์

- เล่ม ๑ ท่วงทำนองคำศัพท์ไทย
- เล่ม ๒ การใช้คำกับบุคคล
- เล่ม ๓ หลากกลหลักภาษา
- เล่ม ๔ นานาวัฒนธรรม
- เล่ม ๕ ออกเสียงชัดถ้อยชัดคำ

